

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 6. august 2025 blev i sag nr. 102841:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Alka Forsikring
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Nu afdøde forsikringstager havde gruppelivsforsikring. I klageskema af 31/12 2024 har klageren – forsikringstagerens far – bl.a. anført:

"De skriver at fordi de har ringet til mig, og jeg har sagt at [afdøde] ikke havde børn, så er det mig der skal udbetale pengene til [afdødes barn], som nu er arving i stedet for os (forklaring af forløb bilag 8) fordi de har udbetalt pengene i god tro til os, [afdødes forældre].
Og vi har brugt pengene i god tro (bilag 1-2-3-4)
Jeg kunne på daværende tidspunkt ikke vide at han havde [et barn].
Det fandt jeg først ud af ca. 4 md senere
Så det var en fejl at det blev udbetalt til os
Men de udbetalte kun på mit udsagn om at jeg ikke kendte til noget barn af [afdøde]
De burde nok have kontaktet f.eks. Familieretshuset eller andet inden de gjorde det
Så jeg mener at det er dem der har lavet fejlen, og at det er dem der skal rette fejlen, også med hensyn til boafgift retur og betaling af ny boafgift
Vi har jo begge parter handlet i god tro og brugt pengene
Hvad gør man så ret og rimeligt

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

At de retter fejlen og udbetaler til [afdødes barn] som nu er arving og ordner det med boafgift tilbage for os og betaler boafgift for [afdødes barn].
Og få vejledning om hvad gør man i denne situation, for at gøre det korrekt og rimeligt."

Ankenævnet for Forsikring

2.

102841

Klageren har i brev af 22/1 2025 til nævnet bl.a. anført:

"Det andet pensionsselskab som også skulle udbetale 2 gange pga. fejlen. Udbetalte pengene til [afdødes barn], og sagde til os, at fordi det tog så lang tid (inden dom) ville de ikke kræve pengene tilbage fra os.

Det var også det ny bobestyrer advokat ... sagde til os at de udbetalte igen og så kræve pengene af os sender gerne kopier hvis ønskes."

Selskabet har den 11/2 2025 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Sagen drejer sig om udbetalingen af en gruppelivsforsikring til afdødes nærmeste pårørende.

Alka Forsikring modtog ved mail af 15. januar 2021 anmeldelse af [afdødes] dødsfald. [Afdøde] var ifølge anmeldelsen afdød ved døden [i december 2020].

Anmeldelsen var underskrevet af afdødes fader og det var angivet, at afdøde hverken efterlod sig ægtefælle/registreret partner, samlever eller børn samt at afdøde ikke havde oprettet testamente.

Selskabet bad ved brev af 19. januar 2021 den privatskiftende arving (afdødes fader) om dels at indsende dødsattester eller lignende og samtidig bekræfte, at afdøde ikke efterlod sig samlever, at afdøde ikke har eller havde haft børn og at afdøde ikke efterlod sig testamente.

Afdødes fader kontaktede den 21. januar 2021 Alka Forsikring telefonisk og oplyste, at afdøde ikke efterlod sig hverken samlever eller børn og ikke havde udfærdiget testamente.

Gruppelivsforsikringen blev (efter fradrag af boafgift) derfor den 28. januar 2021 udbetalt til lige deling mellem afdødes forældre som nærmeste pårørende.

Første henvendelse om, at afdøde efterlod sig [et barn], var en telefonisk forespørgsel fra moderen til [barnet] den 9. februar 2023, hvor hun oplyste, at [barnet] var født i oktober 2020, men at afdøde ikke var bekendt med det, ligesom afdødes forældre ikke var bekendt med det.

Årsagen til henvendelsen var angiveligt, at advokaten (formentlig bobestyreren i det genoptagne bo efter afdøde) havde bedt hende kontakte selskabet og spørge om selskabet ikke kunne udbetale én gang til. Alka Forsikrings medarbejder afviste dette.

Alka Forsikring modtog ved mail af 2. januar 2024 en anmodning om at kontakte klager telefonisk, idet der nu var fundet [et barn] (nu angiveligt 3 år gammel) til afdøde, som afdøde ikke havde kendt til. Afdødes fader ville i den forbindelse høre om den udbetalte forsikringssum skulle betales tilbage.

Alka Forsikring modtog den 5. januar 2024 en mail med brev fra bobestyreren stilet til klager og dennes hustru.

Alka Forsikring modtog den 14. januar 2024 mail fra moderen til afdødes [barn] med anmodning om udbetaling til [barnet].

Ankenævnet for Forsikring

3.

102841

Alka Forsikring modtog den 15. januar 2024 en videresendt mail fra moderen til afdødes [barn] med kopi af faderskabsdom afsagt af Retten i ... den 7. januar 2022 og et brev fra bobestyreren.

Af dommen fremgår det, at klager (afdødes fader) den 27. juli 2021 blev gjort bekendt med, at afdøde muligvis kunne være fader til [et barn]. Retten fandt efter bevisførelsen under sagen ved dom af 7. februar 2022, at det var overvejende sandsynligt at afdøde var far til barnet.

Alka Forsikring meddelte ved brev af 29. januar 2024 til både afdødes fader og afdødes moder, at da selskabet havde udbetalt summen i god tro, i henhold den af klager underskrevne anmeldelse og efterfølgende telefoniske bekræftelse, kunne selskabet ikke udbetale summen én gang til.

Alka Forsikring meddelte på den baggrund, at spørgsmålet ville være en sag mellem klager og værger for afdødes [barn].

Alka Forsikring meddelte ved brev af samme dato dette til værger for afdødes [barn] (moderen) i forbindelse med udbetaling af den børnesum der var tilknyttet gruppelivsforsikringen på dødsfaldstidspunktet.

Alka Forsikring modtog ved mail af 9. juli 2024 klage fra afdødes fader over den manglende udbetaling til afdødes [barn], idet han ikke kunne se, at moderen til barnet skulle bruge penge til en advokat for at få rettet fejludbetalingen, selvom der ikke var nogen der på tidspunktet for udbetalingen kunne vide, at det var en fejl.

Alka Forsikring fastholdt ved brev af 24. september 2024, at selskabet ikke var forpligtet til at udbetale summen én gang til, da selskabet havde udbetalt i god tro og med frigørende virkning på baggrund af de anmeldte og bekræftede oplysninger.

Sagen er nu indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Afdøde var omfattet af en gruppelivsforsikring i Alka Forsikring i kraft af sit medlemskab af [fagforening].

Udbetaling af en gruppelivsforsikring sker i overensstemmelse med reglerne i Forsikringsaftalelovens kapitel om Kapitalforsikring.

Forsikringen er tegnet med udbetalingsklausulen nærmeste pårørende som default, som dog til enhver tid i henhold til Forsikringsaftalelovens § 102 kan ændres af medlemmet til en specifik begunstigelse.

Klager havde ikke indsat en særlig begunstiget på forsikringen, hvorfor udbetalingen med henvisning til Forsikringsaftalelovens § 105 b skulle ske til nærmeste pårørende.

Af § 105 a fremgår det, at medmindre andet fremgår af omstændighederne, anses som nærmeste pårørende forsikringstagerens ægtefælle, en samlever, der opfylder kravene i stk. 2, børn eller arvinger i nævnte rækkefølge.

Klager afgik ved døden [i december 2020] og efterlod sig ifølge de oplysninger selskabet på tro og love modtog kun sine forældre.

Alka Forsikring kontaktede efterfølgende afdødes fader for at få bekræftet, at oplysningerne i anmeldelsen om arveberettigede efter afdøde var korrekte.

Selskabet er i sagens natur bekendt med om der er foretaget en begunstigelse, men undersøger derudover om der kan være flere eller bedre berettigede end afdødes legale arvinger eller om der er udfærdiget testamente.

Selskabet har udbetalt i henhold til de på anmeldelsestidspunktet foreliggende og kendte oplysninger, som blev bekræftet af afdøde fader.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at yderligere undersøgelser eller henvendelse til f.eks. Skifteretten ikke ville have oplyst sagen yderligere, da ingen angiveligt var bekendt med, at afdøde muligvis efterlod sig [et barn] – heller ikke afdøde selv.

Det bemærkes i den forbindelse, at dette også først blev fastslået ved ... rets dom af 7. februar 2022.

Alka Forsikring har udbetalt i god tro og det forhold, at der senere viste sig at være en bedre berettiget til udbetalingen medfører ikke, at selskabet bliver forpligtet til at udbetale summen én gang til.

For så vidt angår begunstigelse/indsigelse fremgår det af Forsikringsaftalelovens § 104 stk. 3, at hvis ægtefællen eller en livsarving inden udbetaling af forsikringssummen til den begunstigede har gjort indsigelse over for selskabet mod udbetalingen, må forsikringsselskabet ikke udbetale forsikringssummen til den begunstigede, før det ved forlig eller dom mellem den begunstigede og de efterladte er afgjort, hvem der har ret til forsikringssummen.

Derudover er selskabet både berettiget og forpligtet til at udbetale forsikringssummen til den begunstigede.

I nærværende sag, hvor begunstigelsesbestemmelsen var nærmeste pårørende - er der ikke gjort indsigelse mod udbetalingen af summen til afdødes legale arvinger endsige oplyst, at der fandtes øvrige arvinger.

En mistanke om at der fandtes en bedre berettiget blev først Alka Forsikring bekendt ved den telefoniske henvendelse fra afdødes [barn] moder den 9. februar 2023.

Alka Forsikring modtog først den 5. januar 2024 kopi af brev af 21. februar 2023 fra bobestyreren, hvor denne havde henvendt sig til afdødes forældre med anmodning om tilbagebetaling af den modtagne arv til det genåbnede bo efter afdøde.

Den nærmeste (den eneste) til at gøre opmærksom på forholdet var i sagens natur moderen (værgen) til afdødes [barn] som var den eneste der på dødsfaldstidspunktet/udbetalingstidspunktet var i besiddelse af oplysningen (eller rettere havde mistanke om, at afdøde kunne være faderen til [barnet]).

Klager afgik ved døden [i december 2020] og Alka Forsikring modtog anmeldelse på tro og love af dødsfaldet den 15. januar 2021 og efter at have indhentet oplysninger og en bekræftelse til brug for vurderingen af sagen fra anmelder, udbetalte selskabet den 28. januar 2021 forsikringssummen til nærmeste pårørende.

Alka Forsikring modtog først godt 2 år senere telefonisk henvendelse på vegne afdødes [barn] og knap 3 år senere dokumentation i form af den afsagte dom.

De manglende oplysninger, om at afdøde havde [et barn] eller muligvis havde [et barn], var ikke Alka Forsikring bekendt og kan ikke lastes selskabet og Alka Forsikring har handlet i overensstemmelse med gældende lovgivning og praksis.

Selskabet har heller ikke handlet ansvarspådragende ved udbetalingen af forsikringssummen til afdødes legale arvinger.

Vi skal henvise til Vestre Landsrets dom af 5. december 1994 (U1995.240V), hvor Landsretten lægger til grund, at appellanten (forsikringsselskabet) ikke på grundlag af oplysningerne i afdødes arbejdsgivers anmeldelse kan anses for at have været i besiddelse af sådanne oplysninger, at appellanten som følge heraf kan pålægges en særlig pligt til at undersøge, hvorvidt forsikringsaftalelovens § 104, stk. 3 - uanset at selskabet ikke har modtaget nogen henvendelse fra tvangsarvinger - måtte være til hinder for forsikringssummens udbetaling.

I Landsretssagen - hvor der endda forelå oplysninger om en livsarving - fandt Landsretten desuden ikke, at forsikringsselskabet havde handlet ansvarspådragende ved udbetalingen til den begunstigede.

Så meget desto mindre må Alka Forsikrings udbetaling – hvor der ingen oplysninger var om en livsarving – være ansvarspådragende.

Der foreligger en nyere kendelse fra Ankenævnet for Forsikring – kendelse 101270 – som ligeledes giver selskabet medhold i, at en udbetaling sket i god tro har frigørende virkning for selskabet.

Alka Forsikring må fastholde, at selskabet ikke kan imødekomme kravet om fornyet udbetaling af summen til afdødes [barn].

Der skal afslutningsvis bemærkes, at andre selskabers kulante overvejelser ikke kan danne præcedens for Alka Forsikring.

Det er ifølge lovgiver (noten til FAL § 104 stk. 3) desuden som udgangspunkt uden betydning for den begunstigedes tilbagebetalingspligt, om forsikringssummen allerede er forbrugt."

Klageren har i brev af 12/5 2025 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg skrev under på at [afdøde] ikke havde børn fordi det var det jeg vidste på det tidspunkt. Der stod ingen steder at jeg hæftede for alt, hvis det ikke passede. Alka vil jo fraskrive sig alt, ud fra den dom de henviser til. Uanset hvilke retssager Alka kan henvise til, syntes jeg det er vildt urimeligt at jeg skal hæfte for alt, når jeg ikke vidste noget ligesom Alka ikke vidste noget om [afdødes barn]. Jeg har vist sendt kopier af alt så I kan afgøre sagen."

Ankenævnet for Forsikring

6.

102841

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Nævnet har blandt andet modtaget kopi af dødsattesten af 10/12 2021 og byrettens dom af 7/1 2022. Uddrag af bilagene gengives nedenfor.

Det fremgår bl.a. af anmeldelse af dødsfaldet til selskabet af 11/1 2021:

"Hvem efterlades? (sæt X)

...

[X] Forældre og/eller søskende efterlades (besvar punkt 3 C og D)"

Det fremgår bl.a. af selskabets brev til forsikringstagerens far (den privatskriftende arving) af 19/1 2021:

"Vi har modtaget anmeldelse af dødsfald til gruppelivsforsikringen.

Til brug ved udbetaling af forsikringen beder vi dig venligst bekræfte følgende:

- at afdøde ikke efterlod sig en samlever
- at afdøde ikke efterlod sig børn
- at afdøde ikke havde oprettet testamente

Samtidig beder vi dig sende kopi af følgende:

- afdødes dåbsattest, fødsels- og navneattest eller personattest

Når vi har modtaget oplysningerne, ser vi på sagen igen."

Det fremgår bl.a. af selskabets notat fra telefonsamtale med forsikringstagerens far af 21/1 2021:

"Talt m/... (afdødes far) - afdøde efterlod sig ingen samlever, børn eller havde oprettet testamente.

Han sender os afdødes dåbsattest."

Det fremgår bl.a. af selskabets notat fra telefonsamtale med forsikringstagerens barns mor af 9/2 2023:

"Talt med mor til afdødes [barn]! [Barnet] er født i okt 2020 - altså inden dødsfaldet, men afdøde var ikke bekendt med dette - ligesom afdødes forældre umiddelbart ikke har været det ifb. med udfyldelse af ANM og senere bekræftelse. Der er nu en ADV på sagen og denne har vist bedt moren til [barnet] om at spørge os om vi ikke kan udb en gang mere (til [barnet]) og så opkræve fra afdødes forældre. Jeg opl at det kan vi ikke. Henv til at hvis de skal bruge opl eller andet, så kan ADV kontakte os."

Ankenævnet for Forsikring

7.

102841

Det fremgår bl.a. af selskabets notat fra telefonsamtale med forsikringstagerens barns far af 2/1 2024:

"Talt med afdødes far. Han spørger hvordan de skal gøre med pengene til [barnet]. Skal der tilbagebetales til os eller og hvad med de penge, der er brugt? Jeg opl at da vi har udb i god tro, kan vi ikke udbetale igen og de må klare det internt. Bobestyrer har åbenbart sagt/skrevet noget andet... Aftaler med faren at han sender kopi af brev fra bobestyreren, så må vi se hvad hun skriver og kunne svare (faren)."

Nævnet udtaler:

Nu afdøde forsikringstager havde gruppelivsforsikring. Den 15/1 2021 anmeldte forsikringstagerens far, at forsikringstageren var død i december 2020, og at forsikringstageren ikke efterlod ægtefælle/registreret partner, samlever eller børn, samt at forsikringstageren ikke havde oprettet testamente. Selskabet bad den 19/1 2021 faderen (den privatskiftende arving) om at indsende dåbsattest og bekræfte, at forsikringstageren ikke efterlod samlever eller børn, og at forsikringstageren ikke havde udfærdiget testamente. Den 21/1 2021 bekræftede faderen oplysningerne telefonisk. Gruppelivsforsikringen blev – efter fradrag af boafgift – udbetalt til forsikringstagerens forældre som nærmeste pårørende den 28/1 2021 til lige deling. Den 9/2 2023 henvendte moderen til forsikringstagerens barn sig til selskabet og oplyste, at barnet var født i oktober 2020. Selskabet modtog kopi af faderskabsdom afsagt af byretten den 7/1 2022. Selskabet meddelte den 29/1 2024, at selskabet ikke kunne udbetale forsikringssummen én gang til, idet selskabet havde udbetalt med frigørende virkning.

Klageren – forsikringstagerens fader – ønsker, at selskabet retter op på fejlen og udbetaler gruppelivsforsikringen til forsikringstagerens barn samt ordner det praktiske i forhold til boafgiften. Klageren har anført, at han ikke på anmeldelsestidspunktet var vidende om forsikringstagerens barn, og at han ikke fik oplyst, at han hæftede for oplysningerne. Klageren har anført, at de modtog og brugte pengene i god tro. Selskabet burde have undersøgt forholdet nærmere og evt. kontaktet Familieretshuset. Klageren har oplyst, at forsikringstagerens pensionsselskab har betalt penge til forsikringstagerens barn uden at kræve tilbagebetaling af tidligere udbetaling.

Ankenævnet for Forsikring

8.

102841

Selskabet har anført, at klageren har oplyst, at forsikringstageren alene efterlod sig forældre, og at udbetalingen af gruppelivsforsikringen er sket i overensstemmelse med forsikringsaftalelovens § 105 b. Selskabet har anført, at yderligere undersøgelser eller henvendelse til f.eks. Skifteretten ikke ville have oplyst sagen, idet ingen angiveligt var bekendt med, at forsikringstageren efterlod sig et barn. Selskabet har anført, at faderskabet først blev fastslået ved dom den 7/2 2022. Selskabet har afvist at være forpligtet til at udbetale summen én gang til. Selskabet har henvist til U 1995.240V og sag 101.270. Selskabet har anført, at "det er ifølge lovgiver (noten til FAL § 104 stk. 3) desuden som udgangspunkt uden betydning for den begunstigedes tilbagebetalingspligt, om forsikringssummen allerede er forbrugt".

Det fremgår af selskabets brev til forsikringstagerens far af 19/1 2021, at "til brug ved udbetaling af forsikringen beder vi dig venligst bekræfte følgende: at afdøde ikke efterlod sig en samlever, at afdøde ikke efterlod sig børn [og] at afdøde ikke havde oprettet testamente".

Det fremgår af selskabets notat fra telefonsamtale med forsikringstagerens far af 21/1 2021, at "afdøde efterlod sig ingen samlever, børn eller havde oprettet testamente".

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at der ikke er grundlag for at pålægge selskabet at genudbetale forsikringssummen til forsikringstagerens barn, idet selskabets udbetaling til forsikringstagerens forældre er foretaget med frigørende virkning for selskabet.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at selskabet inden udbetalingen undersøgte forsikringstagerens arveforhold ved at kontakte faderen (den privatskiftende arving), som oplyste, at forsikringstageren ikke efterlod sig samlever, børn eller havde oprettet testamente. Nævnet bemærker, at barnet ikke var registreret som barn af forsikringstageren i CPR-registreret på anmeldelses- og udbetalingstidspunktet, og at faderskabet først blev fastslået ved dom den 7/2 2022.

Ankenævnet for Forsikring

9.

102841

Nævnet har også lagt vægt på, at det fremgår af landsrettens dom – som er gengivet i U 1995.240 V – at "på denne baggrund må det i overensstemmelse med ordlyden af bestemmelserne lægges til grund, at forsikringsselskaberne i medfør af forsikringsaftalelovens § 104, stk. 3, sammenholdt med § 102, stk. 1, er både berettiget og forpligtet til at udbetale forsikringssummen til den begunstigede, medmindre selskabet forinden har modtaget en henvendelse fra forsikringstagerens tvangsarvinger. Det lægges efter bevisførelsen for landsretten endvidere til grund, at appellantent ikke på grundlag af oplysningerne i afdødes arbejdsgivers anmeldelse kan anses for at have været i besiddelse af sådanne oplysninger, at appellantent som følge heraf kan pålægges en særlig pligt til at undersøge, hvorvidt forsikringsaftalelovens § 104, stk. 3 – uanset at selskabet ikke har modtaget nogen henvendelse fra tvangsarvinger – måtte være til hinder for forsikringssummens udbetaling".

Nævnet bemærker, at en yderligere undersøgelse af forsikringstagerens arveforhold ikke kan antages at ville have opklaret, at forsikringstagerens efterlod et barn, idet barnets moder ikke ses at have henvendt sig til hverken forsikringstagerens familie eller til Skifteretten i forbindelse med forsikringstagerens dødsfald.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Hans-Jørgen Nymark Beck

Ankenævnet *for* Forsikring

10.

102841